

એફ.વાય.બી.એ.

આખત... ૨૨૨૨... બિજાણપત્ર... ૧૧૨

અર્થશાસ્ત્ર પેપર-૧

અર્થશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો (એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર)
(અભ્યાસક્રમ)

આજીવન/કાલિયુ

અભ્યાસની વિગતો :

૦૦૨-

૧૦/૦૫/૨૦૦૦

યુનિટ ૧

પરિચય - અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા - એડમ સ્મિથ, માર્શલ અને રોબિન્સ - એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર અને સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર - મહત્વ - મર્યાદાઓ - માંગ અને પુરવઠો : નિયમ - માંગને અસર કરતાં પરિબલો - માંગ વિસ્તરણ - સંકુચન - માંગમાં વધારો - ઘટાડો - પુરવઠા વિસ્તરણ સંકુચન - પુરવઠામાં વધારો - ઘટાડો - પુરવઠાને અસર કરતાં પરિબલો માંગ - પુરવઠાના વક્ર દ્વારા સમતુલાની સમજૂતી.

યુનિટ ૨

ગ્રાહકની સમતુલા - તુષ્ટિગુણ અને માર્શલનો અભિગમ મર્યાદા સાથે હિક્સનો અભિગમ - તટસ્થ રેખા લક્ષણો - ગ્રાહકની સમતુલા - આવક અસર - અવેજી અસર - ગ્રાહકનો અધિક સંતોષ (માર્શલનો ખ્યાલ) - માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતા - વ્યાખ્યા - પ્રકાર - મહત્વ - અસર કરતાં પરિબલો.

યુનિટ - ૩

ઉત્પાદનના નિયમો અને તેનો અર્થ - ઉત્પાદન વિષય - વ્યાખ્યા - બિનપ્રમાણસર ઉત્પાદનનો નિયમ - વધતી પેદાશ અને ઘટતી પેદાશનાં કારણો - કદના આર્થિક લાભાલાભ - ખર્ચ રેખાઓ - સ્થિર ખર્ચ અને અસ્થિર ખર્ચ - સરેરાશ સ્થિર ખર્ચ - સરેરાશ અસ્થિર ખર્ચ - સરેરાશ કુલ ખર્ચ - સીમાન્ત ખર્ચ.

યુનિટ ૪

બજાર માળખું - પૂર્ણ હરિકાઈની વ્યાખ્યા - લક્ષણો - ટૂંકા અને લાંબા ગાળામાં પેઢીની સમતુલા - ઈજારો - લક્ષણો - કિંમત ભેદભાવ વ્યાખ્યા - પ્રકાર - ઈજારાયુક્ત હરિકાઈ - લક્ષણો - અલ્પ હસ્તક ઈજારો - અર્થ - લક્ષણો

યુનિટ ૫

સાધન કિંમત - વહેંચણીનો સીમાન્ત ઉત્પાદકતાનો સિદ્ધાંત - વેતન - સામૂહિક સોદા શક્તિ - એક જ વ્યવસાય અને જુદા જુદા વ્યવસાયમાં વેતન તફાવતો - નાણાકીય વેતન અને વાસ્તવિક વેતન - વાસ્તવિક વેતનને અસર કરતાં પરિબલો - ભાડું - આર્થિક ભાડું - તફાવતી ભાડું - ભાડાંનો આધુનિક સિદ્ધાંત - ભાડાં જેવી આવક (આભાસી ભાડું) - નફો - જોખમ અને અનિશ્ચિતતાનો સિદ્ધાંત - નફાનો ગતિશીલતાનો સિદ્ધાંત.

Sneha Rajstaman

એફ.વાય.બી.એ.
અર્થશાસ્ત્ર પેપર-૨
ભારતની આર્થિક સમસ્યાઓ
(અભ્યાસક્રમ)

અભ્યાસની વિગતો :

યુનિટ - ૧

ભારતીય અર્થતંત્રનું માળખું :

-અલ્પવિકસિત અર્થતંત્રનો અર્થ અને લક્ષણો, ભારતીય અર્થતંત્ર એક વિકાસમાન અર્થતંત્ર તરીકે. - ૨૦૦૧ની વસ્તી ગણતરીના સંદર્ભમાં ભારતમાં વસ્તી વૃદ્ધિ અંગેનાં વલણો, ઝડપી વસ્તી વધારાનાં કારણો, વસ્તી વધારાની આર્થિક અસરો -વસ્તીનીતિ - ભારતની રાષ્ટ્રીય આવક - રાષ્ટ્રીય આવકના અંદાજોની ઉપયોગિતા - મર્યાદાઓ - આયોજનકાળ દરમિયાન રાષ્ટ્રીય આવક અને માથાદીઠ આવકનાં વલણો - રાષ્ટ્રીય આવકની સંરચનામાં થયેલા ફેરફારો.

યુનિટ ૨

ભારતીય આયોજન :

ભારતીય આયોજન - આયોજનનો અર્થ - હેતુઓ - પ્રવર્તમાન પંચવર્ષીય યોજના - અગિયારમી પંચવર્ષીય યોજનાનો અભિગમ.

યુનિટ - ૩

ભારતમાં કૃષિ વિકાસ :

ભારતીય અર્થતંત્રમાં ખેતીનું સ્થાન - મહત્વ - ભારતમાં ખેત ઉત્પાદકતાનાં વલણો - આયોજન કાળ દરમિયાન કૃષિક્ષેત્રે થયેલી પ્રગતિનું મૂલ્યાંકન - ભારતમાં જમીન સુધારણાની અગત્ય - હેતુઓ - મૂલ્યાંકન - ભારતમાં કૃષિ પિરાણ, ખાનગી અને સંસ્થાકીય પિરાણ પૂરી પાડતી સંસ્થાઓ - ભારતમાં ખેત પેદાશની વેચાણ વ્યવસ્થા - ભારતમાં કૃષિ પેદાશની ભાવનીતિ.

યુનિટ ૪

ભારતમાં ઔદ્યોગિક વિકાસ :

ભારતમાં આયોજનકાળ દરમિયાન ઔદ્યોગિક વિકાસ, ભારત સરકારની ૧૯૯૧ની નવી ઔદ્યોગિક નીતિ અને તેનું મૂલ્યાંકન - ભારતના ઔદ્યોગિક વિકાસમાં જાહેર અને ખાનગી ક્ષેત્રની ભૂમિકા - ભારતમાં નાના ઉદ્યોગોનો તથા ગૃહઉદ્યોગોનો વિકાસ, મહત્વ અને સમસ્યાઓ, સમસ્યાઓ નિવારવા માટેના પગલાંઓ.

યુનિટ ૫

ભારતની શ્રમ નીતિ :

શ્રમ નીતિના સુધારા - ભારતમાં ઔદ્યોગિક ઝઘડા માટેનાં કારણો અને તેને અટકાવવા માટેના ઉપાયો - ભારતમાં મજૂર મંડળ પ્રવૃત્તિ - રાષ્ટ્રીય સ્તરના મજૂર મંડળો - મજૂર મંડળોની નબળાઈઓ દૂર કરવાના ઉપાયો.

Subodh Rajsthanian